

S prirčno vedrino na obrazu, z izrazom na licu, ki mu je tako svoj in po katerem ga poznajo mnogi njegovi soborci in prijatelji in ga še danes, ko praznuje 60 let svojega rojstva, odlikuje, nas je sprejel na svojem domu. V prirčnem razgovoru nam je razgrnil svojo življenjsko pot, pot mladega fanta, ki je še služil pri Hmeljniku in ki je že v prvih dneh vojne vihere, zalotila ga je v vojašnici na Sušaku, stopil na pot pravičnega in boljšim ciljem predanega boja.

France Krese-Čoban je bil rojen v Bogneči vasi pri Trebnjem, kjer se je v tistih mračnih dneh po razsulu stare Jugoslavije tudi vključil v osvobodilno gibanje skupaj s svojimi mladostnimi tovariši.

»To gibanje ni bil samo naš zavesten odpor proti sovražniku, to je bil tudi naš boj za boljše življenje. Do takrat smo poznali pomanjkanje in v pretečenem življenju kaj malo lepega in spodbudnega«, nam je pripovedoval, ko smo ga povprašali za te trenutke odločitve. Marca 1942 pa se je kot borec priključil odredu na Dolenjskem. Kmalu so mu bile zaupane odgovorne naloge, ne samo kot hrabremu borcu in mitraljezcu, temveč tudi kot mlademu komunistu.

Kako se spominjate sprejema v Komunistično partijo?

To niti približno ne bi mogel primerjati s sprejemi v vrste Zveze komunistov, kot so danes. No, pa so bili takrat seveda neprimerno drugačni in veliko težji časi. Bilo je leta 1942, neposredno po težki in uspešni akciji našega odreda, ko me je soborec, star komunist vprašal, kaj porečem na to silovitost našega boja. Odvrnil sem mu »To je naša borba, nadaljevati jo moramo z vsem srcem!« Misliš kot mi, odslej si tudi ti komunist«, mi je odvrnil. To spoznanje in sprejem v Komunistično partijo me je še bolj kalilo.

Bili ste tudi obveščevalec, opravljali ste pomembne naloge?

Srebrna priznanja OF za leto 1979

DANILO BAJAT — upokojenec, Podpeč 74. Aktivni udeleženec NOB in član ZK od leta 1943. Ves čas po vojni je aktiven družbenopolitični delavec v krajevni skupnosti in v občini, kjer je član konference, odbora in predsedstva OO ZZB NOV Ljubljana Vič-Rudnik, s svojimi dragocnimi izkušnjami pa v veliki meri doprinese k razvijanju revolucionarnih tradicij v okviru OK SZDL Ljubljana Vič-Rudnik, še posebej na področju spomeniške dejavnosti.

CILKA CENTA — upokojenka, Želimlje 24. Svoje dolgoletno aktivistično delo je razvijala zlasti kot mentor pionirskega odreda na šoli, kot tudi v krajevni skupnosti, kjer je več mandatnih dob dosledno opravljala funkcijo sekretarja KK SZDL, tajnika KS in se še posebej angažirala na kulturnem področju.

ANTON DOLNIČAR — upokojenec, Tržaška 6. Kot aktivist je deloval že med NOB in s tem delom nadaljeval vse do danes, ko je aktiven član sveta KS, vodja delegacije zbora stanovalcev, delegat in član IO občinske samouprave stanovalske skupnosti, član odbora ZZB NOV ter aktivist hišne samouprave v celotnem pretečenem obdobju.

STANE FLORJANČIČ — specialni pedagog, Lepi pot 8. Že kot mladinski aktivist je pokazal izjemno aktivnost pri idejnopolitičnem usposabljanju mlajših kadrov, zadnja leta še posebej v Zavodu za slepo in slabovidno mladino, kjer je zaposlen. Vrsto let je predsednik Zveze prijateljev mladine, bil je tudi sekretar OK SZDL, sedaj pa je izvršni sekretar pri OK ZKS Ljubljana Vič-Rudnik.

TONE GRUM — delavec, Ig 168. Leta 1947 sprejet v SKOJ, leta 1948 pa v ZK. Vsa leta je aktiven družbenopolitični delavec tako v podjetju, kjer je zaposlen, kot tudi v krajevni skupnosti, kjer se pojavlja kot dolgoletni aktivist KK SZDL in kjer sedaj zelo vestno opravlja funkcijo načelnika CZ.

JANKO JANŠA — upokojenec, Vrhovci c. VIII-11. Je nosilec Partizanske spomenice 1941 in član ZK od leta 1943. S svojo aktivnostjo, ki jo je razvijal tako v času službovanja kot tudi danes, je vključen v delo krajevnih družbenopolitičnih

OB ŽIVLJENJSKEM JUBILEJU FRANCA KRESETA-ČOBANA

Našo domovino je treba imeti rad

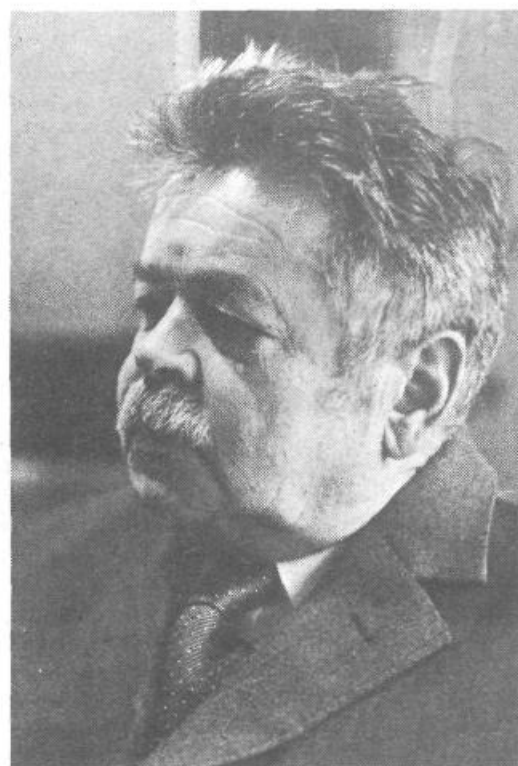
Ko so mi poverili to težko in odgovorno nalogo, je bilo zame to sicer posebno priznanje, vendar moram kar iskreno priznati, da sem se takrat pravzaprav težko ločil od svojih soborcev, od tovarišev, s katerimi smo skupaj stopili v bojne vrste. Bil sem obveščevalec Cankarjeve in Gubčeve brigade. Ni bilo lahko, a ker sem precej dobro poznal razmere tako na odročnih domačijah, kot tudi v krajih samih, sem naloge vedno uspešno izpeljal.

Prav zaradi teh vrlin so vam zaupali tudi posebno mesto v Glavnem štabu?

»Res je. Bil sem pomočnik načelnika obveščevalnega centra Glavnega štaba NOV in Partizanskih odredov Slovenije. Na Kočevski rog me tako veže vrsta spominov in še posebej neizbrisni mi ostajajo spomini na Jelenov žleb. Ob tolikšni premoči sovražnika smo takrat izbojevali nepozabno bitko. In če nadaljujem o tej nalogi obveščevalca, moram reči, da me je vseeno bolj »vleklo« v borbo, v bataljon. In ko sem nekoč to svojo željo, to svoje hotenje povedal na glas, so mi dejali »Ej Čoban, zate ni trenutno prostega nobenega mesta komandanta!« Kar malo hudo mi je bilo, ker smo se napak razumeli, želel sem biti takrat vsaj navaden borec.

In vendar, bili ste tudi v bojnih vrstah?

»Kot komandant sem že pred prihodom v Rog vodil bataljon XIV. brigade in bil kasneje načelnik štaba Gubčeve brigade. Bile so težke preizkušnje, bitke, v katerih smo skorajda že z nadčloveškimi močmi kljubovali, vendar lahko rečem, da sem prav v enotah veliko bližje živel in se razdal za našo revolucijo.

Vam je katera borba še posebej ostala v spominu?

»Težko bi sicer izdvojeval karkoli, pa vendar bi se ozrl nazaj v leto 1944, ko smo bili pri Pijavi gorici, tu na področju naše današnje občine, nič kaj »prijeten« preboj iz oklepa sovražnika. Zahrbtnost sovražnika je bila skorajda nezlomljiva, a rešili smo se. Bilo pa je hudo, skorajda nimam besed,

s katerimi bi lahko opisal izgubo padlih tovarišev, časa za žalost ni bilo, rasel pa je v nas še večji srd in večja je bila moč odpora.

Tudi sami ste bili hudo ranjeni?

»Bilo je to jeseni 1944 in kot komandant XII. brigade sem vodil boje na drugi strani Kolpe. V siloviti borbi sem bil hudo ranjen v nogo. V Kočevskem rogu so mi morali opraviti amputacijo. Nato pa sem bil prepeljan na zdravljenje blizu Barija. Potem sem se vrnil v že osvobojeni Beograd. Želel sem si nazaj v Slovenijo in tako sem svobodo dočakal v Prekmurju.

Tu se je hkrati za vas pričelo tudi delo predsednika sodišča za Štajersko in Prekmurje, pa vendar, nas zanima, česa se vendarle še večkrat spomnite iz narodnoosvobodilne borbe?

»Kot vodja slovenske delegacije sem se udeležil kongresa SKOJ v Drvarju. Tri tedne je trajala pot do tega bosanskega mesteca, kjer sem se prvič srečal tudi z mladinci, aktivisti in borci iz drugih delov Jugoslavije. To je bilo enkratno doživetje. In tu sem tudi prvič videl maršala Tita. Sprva malce »razočaran«, zamišljal sem si ogromnega vojskovodjo, pa sem zagledal mirnega, preprostega, a preudarnega Tita, katerega besede smo poslušali z največjo molčečnostjo in zbranstvijo.

Tovariš Čoban, narodni heroj, prvoborec, član sveta republike, je prav tako vsa povojna leta aktivno deloval na številnih dolžnostih, v upravi državne varnosti, v Muzeju ljudske revolucije, v glavnem odboru ZZB NOV Slovenije, kot ljudski poslanec in še bi lahko naštevali.

Pa vendarle ga veže tudi na razvoj naše občine (tu živi že vrsto let), kjer je opravljal dolžnost občinskega sekretarja ZKS in je še danes predsednik častnega razsodišča občinske konference, katere aktivni član je, vrsta spominov in razmišljanj.

»Vesel sem, ko vidim ob teh izredno slovesnih trenutkih, ki jih sedanjí občinski komite organizira za vse svoje novospregjete člane, toliko mladostnikov. Kot mladim komunistom, bi jim želel še posebej podčrtati, da imajo radi svojo domovino, kajti če je v človeku prisotna ta pristna ljubezen do rodne grude, mu ni ničesar v življenju težko storiti, kot ni prav tako težko vse tisto, kar si prizadeva skupno s tovariši, sodelavci!«

JANJA DOMITROVIČ

organizacij zlasti ZB, pa tudi na občinski ravni je član predsedstva OO ZZB NOV in član komisije za LO in DZS.

CILKA KAPLAN — tajnik KS, Velike Lašče 88. Kot član ZSMS in ZK se je doslej izkazala po izredni požrtvovalnosti in tovarištvu pri delu, ki ga kljub številnim družbenopolitičnim funkcijam v krajevni skupnosti in občini vestno opravlja. Sedaj je član predsedstva OK ZSMS in OK ZRVS ter član DPZ občine.

OLGA KRAJGER — upokojenka, Groharjeva 16. Od aprila 1941. leta je aktivno delovala v NOB in s to aktivnostjo nadaljevala vse do danes. Še posebej se je angažirala na področju zdravstva in delovanja organizacije RK, kjer še danes opravlja funkcijo predsednika OO RK v krajevni skupnosti. Tudi kot član številnih drugih organov in organizacij v KS se zavzema tudi za učinkovito delovanje delegatskega sistema.

Na predlog družbenopolitičnih organizacij mesta Ljubljana bomo na letošnjem praznovanju občinskega praznika podelili srebrna priznanja OF naslednjim tovarišem:

BOŽO KOVAČ
VIKTOR MUSAR
JANEZ ZAPLOTNIK

JUSTIN MIHELIČ — tajnik KS, Selnik 9. Svoje dolgoletno družbenopolitično delo v številnih družbenopolitičnih organizacijah in organih KS je opravljal zlasti kot predsednik KK SZDL, sedaj pa je že dve mandatni dobi tajnik KS. Pri tem delu se je izkazal zlasti kot dober organizator, veliko zaslug pa ima tudi pri izdelavi razvojnih planov krajevnega skupnosti.

MATIJA PEČENIK — upokojenec, Dobrova 98. Je nosilec partizanske spomenice 1941 in član ZK od 1943. Svoje aktivistično delo še vedno razvija v krajevni skupnosti kot predsednik KO ZZB NOV in član IO KK SZDL, na občinski ravni pa kot član predsedstva OO ZZB NOV in kot član komisije za SLO in DSZ pri tem odboru.

IVAN PREBIL — voznik, Podpeč 40. Že od rane mladosti pa vse do danes vestno opravlja številne družbenopolitične funkcije v KS in na občini. Tako je med drugim že drugo mandatno dobo predsednik KK SZDL, dalj časa je bil član občinskega komiteja ZKS, sedaj pa je tudi predsednik skupščine občinskega Kluba samoupravljalcev in član Medobčinskega sveta ZKS ljubljanske regije.

LEV PREMUR — dr. znanosti, Kogojeva ul. 8. Od konca vojne pa do danes je aktiven družbenopolitični delavec v krajevni skupnosti, kjer je bil med drugim več let predsednik sveta KS in član IO KK SZDL. V tem mandatnem obdobju uspešno vodi delegacijo za raziskovalno SIS in se še posebej angažira pri oblikovanju razvojnih programov KS ter na področju gospodarstva sploh.

CIRIL ROPRET — šofer, Brezovica 185. Vrsto let je aktivno vključen v družbenopolitična dogajanja tako v krajevni skupnosti in delovni organizaciji kot tudi v občinski in mestni skupščini. Kot predsednik sveta KS ima veliko posluha za usklajeno delovanje med družbenopolitičnimi organizacijami in organi KS, še posebej pa se angažira pri vključevanju mladine in pionirjev v gasilske oddelke.

JOŽE SETNIKAR — kmet, Črni vrh 46. Svoje družbenopolitično delovanje je pričel razvijati v okviru krajevnega odbora Kmetijske zadruge Črni vrh, ob ustanovitvi krajevnega skupnosti pa je takoj postal aktiven član sveta KS in SZDL, katere predsednik je že celih 14 let. Še posebej je veliko pripomogel k razvoju kmečkega turizma in pri razvijanju narodne zaščite.

MILE ŠKABAR — ekonomist, Gabrščkova 32. Njegova družbenopolitična aktivnost se je pričela že v mladinski in nato študentski organizaciji in se nadaljevala v delovni organizaciji in v krajevni skupnosti, kjer se je še posebej izkazal kot predsednik KK SZDL v preteklem mandatnem obdobju. S svojo prizadevnostjo in vztrajnostjo je v veliki meri pripomogel k uspešnosti številnih široko zastavljenih družbenopolitičnih akcij.

RADO ŠKRABA — upokojenec, Črna vas 174. Je nosilec Partizanske spomenice 1914 in

član ZK od leta 1942. Dolgoletno družbenopolitično aktivnost danes razvija kot podpredsednik OO ZZB NOV, član občinskega DPZ, član kadrovske komisije pri OK ZKS in član komisije za vprašanja borcev in VVI NOV pri občinski skupščini, v krajevni skupnosti pa še zlasti kot mentor mladinske organizacije, član upravnega odbora ZZB NOV in član sveta KS.

MARJAN TOMŠIČ — učitelj, Notranje gorice 58. Svojo aktivnost je zlasti posvetil kulturnemu življenju v kraju in delu z mladino. Kot predan in sposoben družbenopolitični delavec je že dalj časa predsednik KK SZDL, pri OK SZDL pa uspešno vodi svet za vzgojo in izobraževanje in aktivno deluje kot član njenega predsedstva.

CIRILA ZDEŠAR — predmetna učiteljica, Sojereva 35. Njena aktivnost se zlasti odraža v intenzivnem delu z mladimi v mladinski organizaciji na OŠ Trnov, pri čemer učenje seznanja z osnovnimi načeli in vrednotami socialistične morale in temelji družbenomoralnih vprašanj sodobne družbe. Pri svojem delu pa tesno sodeluje z OK ZSMS in samo krajevno skupnostjo.

GASILSKO DRUŠTVO BRDO — Društvo je bilo ustanovljeno leta 1921 in šteje približno 50 članov. Njegova aktivnost je izredno široka in raznovrstna, zlasti še na področju požarne varnosti in družbene samozasčite. Člani društva se tudi udeležujejo raznih tekmovanj v občinskem pa tudi republikanskem merilu, za svoje člane pa društvo redno organizira tudi praktične vaje. Poleg tega so člani društva aktivno vključeni v družbenopolitične organizacije v KS ter redno sodelujejo pri praznovanju občinskega in krajevnega praznika.

ZVEZA PRIJATELJEV MLADINE LJUBLJANA VIČ-RUDNIK — Ta družbena organizacija združuje dejavnost sedemnajstih društev ter opravlja mentorstvo preko sveta zveze pionirjev z osemindvajsetimi pionirskimi odredi. Pionirji se tako vključujejo v številne akcije kot so Jugoslovanske pionirske igre, očiščevanje okolice, organiziranje kvizov na temo NOB ter pridobitve znaka slovenskih partizanskih enot. Še posebej pa si ZPM prizadeva ustvariti čim boljše pogoje za letovanje naših otrok v Pacugu.